

DMS 1991 – 1992 Terugblik en vooruitblik

1991 : Terugblik

DMS heeft een in alle opzichten zeer voorspoedig jaar achter de rug. Er is gigantisch veel werk verricht, veel waargenomen en georganiseerd en vrijwel alle geplande waarnemingsakties werden een succes.

Ons blad Radiant telde bijna 150 bladzijden en stond bol van de activiteiten en resultaten. Op het gebied van de visuele waarnemingen gaat 1991 een recordjaar worden, zelfs zonder Zuid Frankrijk akties Ook de fotografische resultaten mogen er zijn : In totaal ca. 60 simultaanopnamen, merendeels van de Perseïden en de Geminiden. De vuurbollen lieten ons in 1991 een beetje in de steek: Er zijn (voor het eerst in de geschiedenis) geen all-sky simultanen uit de 'stille perioden' te melden. Het video-werk van Klaas Jobse, Marc de Lignie en Romke Schievink passeerde een mijlpaal: De eerste simultane video- meteoren zijn er! De verwerkingsprogrammatuur ligt klaar; de massaproductie kan beginnen.

Over massaproductie gesproken : Het uitmeet- en rekenwerk aan de Zuid Franse Geminidenberg vordert gestaag. De vaste meetploeg bestaande uit Casper ter Kuile, Marc de Lignie, Jaap van 't Leven en schrijver dezes hadden per eind januari 1992 ruim 66 % van het materiaal uitgemeten en berekend. We hopen er tegen de zomer van 1992 doorheen te zijn, waarna we kunnen beginnen aan het 1991 materiaal. Twee wetenschappelijke publikaties zijn in het afgelopen jaar, gedeeltelijk of geheel voortgekomen uit het werk van DMS'ers : Peter Jenniskens zag zijn inspanningen aan de Glanerbrug meteorietval beloond met de acceptatie van een artikel in het toonaangevende *Astronomy & Astrophysics*. Tevens moge dit een compliment zijn voor al degenen, die (veel) tijd en moeite aan de Glanerbrug analyse besteed hebben. En op de valreep van 1991 verscheen in het laatste nummer van het *Bulletin of the Astronomical Institutes of Czecho-Slovakia* een uitgebreide analyse van de Lyridenzwerm van de hand van B.A. Lindblad en V. Porubčan. Van de wereldwijd bekende fotografische Lyridenbanen (slechts 14) vormen onze simultane Lyriden uit 1984 en 1985 een belangrijke bijdrage.

DMS organiseerde in 1991 twee bijeenkomsten. Het traditionele voorjaarssymposium vond plaats in het Leidse Huijgenslaboratorium en de al even traditionele bijeenkomst direct na de zomerakties werd in het Rotterdamse Emmauscollege gehouden. Beide bijeenkomsten waren goed bezocht en erg gezellig.

Internationale bijeenkomsten werden bezocht door Peter Jenniskens en Michael Ottink (Flagstaff, USA, zomer 1991) en door Casper ter Kuile en Marc de Lignie (IMC '91 te Potsdam).

Per 1 Januari zijn er zeven all-sky stations actief op permanente basis : EN91 (Leiden), EN92 (Elsloo), EN95 (Benningbroek), EN96 (Loenen), EN97 (Oostkapelle), EN98 (Harderwijk) en EN100 (de Bilt). Op incidentele basis en in de weekenden draaien er nog automaten te Denekamp (EN93), Bussloo (EN99) en Hengelo (EN94). Fotomul-

tipliërs registreren meteoor-tijdstippen te Leiden en Oostkapelle. Medio 1991 wisten enkele DMS'ers beslag te leggen op een flinke partij geschikte PMT's (XP2008) voor verdere uitbreiding van dit netwerk.

Ook in 1991 werd het werk van DMS op verschillende wijzen financieel en materieel ondersteund. Agfa-Gevaert stelde fotopapier beschikbaar voor de Geminidenverwerking en de Stichting Fysika maakte het mogelijk een aantal diktafoons, atlanten en ander materiaal aan te schaffen voor het Varsseveldse scholierenkamp.

Tot slot werden in 1991 de initiatieven genomen om te komen tot een DMS beheersstichting. Deze stichting is op 20 december 1991 opgericht.

1992 : Blik vooruit

Op de volgende bladzijden vindt u het zwermen- en waarnemingsoverzicht voor 1992. Op waarnemingsgebied wordt het een mager jaar! Slechts de Aquariden/Capricorniden en de Orioniden worden niet gehinderd door maanlicht.

In verband met de Perseïdenuitbarsting van 1991 boven Japan, die inmiddels fotografisch bevestigd is, zal er medio Augustus 1992 een kleine waarnemingsexpeditie naar midden Frankrijk plaatsvinden, niettegenstaande de volle maan. Op verwerkingsgebied willen we proberen om het komende jaar 'bij' te komen met de fotografische simultaanopnamen. We kunnen dan een kleine 250 banen van Geminiden aan ons archief toevoegen, daarmee de hoeveelheid gegevens van deze zwerm die wereldwijd bekend is, verdubbelen!

Als internationale gebeurtenis vraagt natuurlijk het IMC '92 in juni as. te Bratislava onze aandacht. DMS organiseert zelf drie bijeenkomsten in 1992 : Februari (Geminidenevaluatie), April (voorjaarssymposium) en Augustus/September (evaluatie zomerakties).

Hans Betlem

Prof. Dr. W. de Sitterfonds

Per 20 december 1991 is onder bovenstaande naam de DMS beheersstichting van start gegaan. Het Prof. Dr. W. de Sitterfonds stelt zich ten doel, het ondersteunen van meteoronderzoek en het onderzoek op het gebied van aanverwante wetenschappen en technieken. Zij doet dit op financieel en technisch gebied door fondswerving en beheer van materialen.

Prof. Dr. W. de Sitter

Prof. Dr. W. de Sitter werd in 1872 geboren en in 1908 werd hij benoemd tot hoogleraar in de sterrenkunde in Leiden. In 1919 werd de Sitter directeur van de sterrewacht. Hij voerde een grote reorganisatie door en transformeerde het Leidse instituut tot een onderzoeksinstituut van wereldfaam. Onder de Sitter werden de buitenlandse contacten van de Leidse Sterrenwacht zeer intensief. Tussen 1925 en 1928 was hij voorzitter van de Internationale Astronomische Unie en in juli 1928 organiseerde hij het driejaarlijkse IAU congres in Leiden. Vanwege zijn grote wetenschappelijke verdiensten en beminnelijke optreden werd de Sitter alom geacht. Hij overleed in 1934.